

КРАТКИ БЕЛЕЖКИ, СВЕДЕНИЯ, ДАННИ

С цел да бъдат събрани всички известни досега данни и сведения за живота и творчеството на майстор Никола Фичев, за да бъдат улеснени и подпомогнати бъдещите изследователи, тук обнародваме факти, които не са намерили място в публикуваните студии.

1. Настоящата монография се издава въз основа на разпореждане № 2117 от 21 септември 1951 г. на Министерския съвет във връзка с навършването на 151 години от рождението и 70 години от смъртта на Никола Фичев.

Инициативата принадлежи на Научно-техническия съюз, а организирането и провеждането на подготовката на изданието се дължи на управление „Архитектура“ при М-вото на комуналното стопанство и благоустройството. Ръководството и оперативната работа по издирването и изследването на материалите бе съсредоточено в отдел „Архитектурно творчество“ със съдействието на редица външни, извънстатни сътрудници, като член-кореспондента на БАН. Н. Мавродинов, Емил Момиров, Димитър Кацев, Леон Филипов, Недялко Каранешев, Асен Василиев и др.

Ценно съдействие по всички организационни въпроси оказаха главният архитект Борис Марков, арх. Стефан Манев, арх. Васил Беязов, както и арх. Стефан Матеев, който взе участие в архитектурните заснемания и фотоснимките.

През месеците август, септември и октомври 1951 г. в сравнително кратък срок бяха направени архитектурни заснемания, бяха събрани материали и бяха направени изследвания върху творческата дейност на майстор Никола Фичев в местата, где се намират строените от него обекти. С това бе подпомогнат, доуточнен и илюстриран първоначалният ръкопис на арх. Георги Козаров.

В своята проучвателна и изследователска дейност управление „Архитектура“ получи ценна помощ и съдействие от други отговорни институти, учреждения и отделни лица, както и от роднините на майстор Никола Фичев в гр. Търново.

Настоящата монография беше подготвена за печат в края на 1951 г., но поради известни причини от организационен и технически характер нейното излизане се забави.

2. Портретът-скица, публикуван на предзаглавната страница, е от художника Борис Денев, който е пресъздал образа на майстора въз основа на оскъдни данни: фотоснимката от погребението на Н. Фичев (табл. XXXV. II, 1) и голямата му прилика с един негов правнук, живущ в гр. София. Скицата е изработена от художника през м. февруари 1951 г. Подобна скица от същия автор се намира в арх. Г. Козаров.

Въз основа на същия източник (табл. XXXVI I, 1) през м. октомври бе възложено изработването на подобен портрет-скица на художника Асен Василиев (обр. 5). Оригиналите и на двата портрета се намират в управление „Архитектура“ — МКСБ.

3. Незадоволителни опити да пресъздадат образа на Никола Фичев са направили художниците Недялка Каранешев и Ангел Каранешев от гр. Търново.

4. Внучката на Никола Фичев др. Добринка Георги Георгиева, живуща в гр. Търново, ул. „Хаджи Димитър“ № 13, притежава два несполучливи портрета на дядо си: единия — рисуван от неизвестен търновски художник, а другия — фотоувеличение на образа от снимката на погребението (лошо ретуширан).

5. Фотоснимката с погребението на майстор Никола Фичев (табл. XXXVIII, 1) е притежание на внучката му Роза Борис Лещова, живуща в гр. Търново, ул. „10 февруари“ № 7. Същата притежава портрет на сина на Н. Фичев, който най-много приличал на баща си, и е запазила касата на майстор Н. Фичев, изработена саморъчно от него (дървен сандък с железни окови, боядисан с блажна боя с размери около 40/65/50 см).

6. Съществува фотоснимка — момент от тържеството по освещаването на Беленския мост: на челни места — Митхад паша, майстор Никола Фичев, видни турски сановници, заобиколени с много народ. Едно копие от нея е притежавала до 1944 г. др. Ефросина